Сторінки 1 і 2 відсутні в архіві.

бургу і скріплено сторожу. Однак Іван VI. і там заваджав Катерині. Она підмовила капітана, Василя Мировича, і уложила плян убійства Івана. Мирович удав ся до Шлісельбурга з 50 жовнірами — під претекстом, що має вирвати з вязниці царя — але заким дійшов до целї і заким виважили двері, Іван вже лежав на земли в крови, а доворці — офіцири тримали в руках розказ цариці. Змовників арештовано і чого они самі не надіяли ся — а передовсім Мирович, котрий зробив все на розказ цариці, — і повішено. Мирович згинув за се, що виповнив розказ цариці, згинув для того, що імператорова в очах народу хотіла мати винного.

Катерині і се було мало. Она князів Брунсьвіцких казала замордувати а їх діти вислала на вигнане до Архангельска.

В сей спосіб порадила собі Катерина з претендентами до корони. Щоби забезпечити собі пановане — не вагала ся цариця вхопити ся морду, і то не одного, але кількох. Наслїдником престола остав тепер Павло.

Юрій Орлов зіставав всегда при боці цариці і грав поміж її коханками, котрих була ціла череда, першу ролю. Йому було за мало бути любасом цариці, та ділити з нею ложе. Він загадав що иньшого. Забажав оженити ся з Катериною, а сина свого званого Василем Бобринським, оголосити наслїдником престола. Катерина неначе і згоджувала ся на се. Вона у Марії Тереси вижебрала для нього титул князя... але Панін перешкаджає сему.

Орлов, заведений в плянах матримоніяльних, хопив ся гадки посадити на престолї свого сина. І тому мусів поперед позбути ся Павла. Щоби се перевести, заходивсь ґанґренувати Павла. Яко тринайцятьлїтний хлопець Павло — завдяки Орловому — мав романс з дамою двірською, Вірою Щеґлоков. Відтак віддано Павла під опіку молодої вдови по Михайлї Чарторийськім а результатом тої проби був прихід на сьвіт Семена Велікаво. Батько його, Павло числив тогди чотирнайцять лїт.

Коли цариця випробувала сина, що сей є здібний бути вітцем, відмовила Орловому і нехотіла згладити зі сьвіта Павла, хотяй свого сина Бобринського рівнож любила. Щоби уратувати Павла перед Орловим не було для Катерини иньшої ради, як оженити його. За жену вибрала Катерина Вільгельміну Дармштадську, котра видавала ся її добрим, податним матеріялом. Княгиня приняла православіе і під іменем Марії Алексієвної зістала женою Павла. По сім Катерина віддітхнула свобіднїйше. Діяло ся се в році 1773.

В сім році се є 1773 приходить для цариці несподіванка, котра потрясла не лише підвалинами престола але і цілої держави. Сею несподіванкою була „пуґачевщина."

(Дальше буде).

ДОПИСЬ.

Fall River, Mass.

Читаючи пильно кожде число „Свободи," шукаю нераз чи нема де чого і за наш плейс; але ніколи не ма нічого, якби ту не було ані одного Русина. Тому я рішив ся написати де що, а взглядно звернути увагу загалу на підлу роботу бородатих батюшків, тих „просьвітителів" бідного галицького народу.

Вже рік тому, як Платон дав гроші і купили якусь шанду, котру назвали церковою гадаючи, що тут потягне весь тутешний руський народ; і стали ходити від хати до хати та просити, обіцювати царство небесне, та фундувати, щоби йно йшли люди до тої їх церкви. Але наш нарід вже не такий дурний, щоби дався першому ліпшому за ніс водити, тим більше, що як зайде там, то почує лиш одну лайку на греко-католиків, тому і не такий скорий вірити так зараз в царя і в батюшкову бороду.

Остатною корштемною лайкою, на яку хиба лише може ся вдобути московська мозгівниця визиває батюшка народ як: банда, голота, свині і т. д. і т. д. тож не дивниця, що тих кількох запоморочених москалїв „зъ подъ Глынянъ" також інакше не уміють, та вмісто молити ся, як пристоїть в церкві, уживають тої ніби церкви до розбійничих цілей. В довід того нехай послужить хотьби і сей факт: два таких москалїв посваривши ся зачали бійку; а що оден був сильнійший (а був се псаломщик) а другий слабший, тож сей слабший загадав відплатити ся свому противникови в інший спосіб. І ось в 4 ту нед. вел. посту, коли всі уже повиходили з церкви, по вечірни а лишив ся тільки його ворог псаломчик і батюшка, він стрілив з улиці до церкви три рази, коли псаломчик був в порозї. Але хибив та кулька зробивши лише діру в дверах влетіла до середини. Стріляючого зловили і віддали в руки полісменам і тепер буде він відповідати перед судом за свій вчинок та буде дякував батюшці за науку. Ось чого учать батюшки!!! Я зовсїм і їм не дивую ся, бо і чогож може научити ся той, котрий виріс і зжив ся з тими безнастанними мордами і шибеницями, які бачить день в день в благоспасаемій матушці Расеї? Красний примір любви ближнього, нема що й казати!

А й самим батюшкам не лучше дістає ся від своїх вихованків янічарів. Бо коли одного разу, як звичайно, зачав батюшка тих своїх вірників ганьбити за се, що не хотять платити колєкти. „ребята" зачали виходити з церкви та з проклоном потягли сь до готелю, щоб там закропити свою вболїлу душу. Підпивши собі добре пішли на вечірню, та як зачали сьпівати, то сей їх сьпів і церков більше подобала на дім варятів, як на дім молитви. Сарака підпивши собі забули, що они вже не гр. кат. а лиш цареславні і зачали сьпівати при кінци вечірні „Під твою милость" пісню сьпівану по гр. кат. церквах. Се так розлютило батюшку, що він вилетївши на середину зачав кричати, ногами тупати, трясти бородою і широкими рукавами щоби того не сьпівали; а коли оден запитав, чому того не сьпівати, наколи они то з маленьку все сьпівали, то батюшка запінивши ся закричав: „в нас того нема!" Розбурені тим парохіяни повиходили з церкви, поставали на дорозї, щоби як слїд довідати ся, чому то того не можна сьпівати; коли батюшка вайшов на двір обступили його та давай виповідати не дуже побожні желаня взглядом батюшкової мама, гогорити непідхлїбні епітети на цілу Росію ба навіть і самому цареви дістало ся на бублики, а оден батюшку вже і за бороду зловив чому то його батюшка не похвалив, що він сколектував аж цілих 95 ц. місячної колєкти. І хто знає, щоби було стало ся з бідним трясучим ся як осика батюшкою наколиб був не утїк.

А треба вам знати шан. читачі Свободи, що ціла та парохія складає ся з самих настоящих москалїв з Глинянської ґубернії, Перемишлянського повіту.

Кричіть же дальше ви з обстриженими лобами по ґазеті „Свѣтъ" Ура! православіе, ура! православіе горою! православіе побіджає! православні парохії множать ся як гриби по дощи! і т. д. і т. д." Ідіть, та орґанізуйте дальше подібні парохії, як маете в Фол Рівер! Нехай вам множуть ся як крілики подібні парохіяни як тутешні до мороєлї москалї „з подъ Глинянъ". Ми вам зовсїм не завидуемо, бо з них тілько пожитку, як з тамтогорічного снїгу; лише так дальше учіть, як до тепер, а діждемось від них хиба тілько, що вам еще вискубуть ваші „историческі бороди".

Одсе я подав лише два приміри плодів батюшківської науки; як би я так хотів всьо описати, як то они еще боронять своеї віри через напади серед ночи на доми тих, котрі еще не стратили віри, тоби і на воловій шкірі сего всього не списав...

Але на се все буде колись еще час.

Некнутославний.

Як писати—то про всьо!

I.

Від коли амер. „Свободу" засипали вінніпеґські патріоти дописями про новомодну, бізнесову поезію тай календар „Поселенець" я ждав-ждав, чи скажуть всьо ажь до „амінь." Було про всячину; і за і contra, критика і оборона — а про одно, що дійсне варте згадки, — ані чичирк... Річ іде про дуже важний момент — про крадїж народного гроша.

Єсть у нас у Вінніпеґу славний редактор від ще славнїйшого орґану, Зиґмунд Бичинський. В руки того панка зложили еще 1907 року в жовтни, студенти з Manitoba College $8.85 на будову бурси тов. педаґоґічного — тай до днесь до 12 го марця 1909 р. пан Зиґмунд тих грошей не післав. Запитаний жертводавцями сказав, що забув!... однак мимо того і після сеї пригадки гроший не післав, про що сьвідчить факт, що деякі панови гроші повідбирали місяць тому назад!

Другий факт. Дня 14 серпня 1908 прислали робітники з Vermillion Bay, Ont. на руки „патріота" $23.00 призначені на фонд ім. О. Січинської. Три місяці після складки запитали інтересовані комітет фонду, чи одержав сї гроші від того добродія. На се прислав Др. Вол. Бачинський от таке письмо:

„П. Петро Щерба — Вінніпеґ, Ман. — Маємо честь донести Вам, що ніяких гроший не дістали ми від д. З. Бачинського. Просимо подбати, щоб сї гроші не пропали, та щоб їх пан Зиґмунд віддав на сю ціль, на яку були призначені.

Гаразд!

За комітет фонду ім. О. Січинської *Др. Вол. Бачинський.*

Львів дня 14-го жовтня 1908 р."

По при се всьо зачувати, чо через руки сего панка мали піти складки з Stuartburn, Man., дальше з Новmer, B. C., і иньші — але чи пішли, чи опинили ся як і попередні при патріоті — се невідомо.

Отсей скандал викликав був свого часу велике обурене в цілім руськім Вінніпеґу; про него говорено публично у місцевих читальнях, вибрано навіть комісию з пп. Пінянського, Арсенича і Сліпченка, котрі мали зробити шконтр в патріотичних бездонних кишенях пана Мундза тай примусити його висипати народні гроші — так щож?

Редактор назвав комісию „підлим маневром," а читальняникам сказав собі „х.........." тай на сім і конець. І можна лиш дивуватись, чому п ве Арій та Хмеляр дописуючи з Вінніпеґу про марниці, не з'ужили атраменту радше на се, щоб звернути увагу родимців на безличну і підлу крадїж народного гроша.

Хто мовчить на гріх — стаєть ся учасником гріху — вчили нас від маленького. Ми на всяких зборах, при всякій случайности взиваємо робітника до просьвіти, до розуміня народних обовязків, кладемо в його душу жажду лучшої долї для повіставших в Вітчині — а коли той робітник віднявши собі від уст кладе жертву на народну ціль, котру то жертву нищать несовісні одиниці — ми мовчимо... Скандал!... Щоби показати д. Зиґмунтови Бичинському, що і в зимній Канаді обовязують якійсь закони навіть в такій матерії, як складки на народні старокраєві цїли зробили — як зачувати — інтересовані відповідні кроки — а їх вислїдок подасть ся до відома нашого загалу.

Анин.

II.

Що то вже наших людей не натягають — щоб то ще чужі, так і не диво, а то й свої і до того люди, що хорують на манію бути провідниками народу.

Звичайно я не є ревним читателем „Канадийського Фармера", бо вже давно маю свій погляд на ту часопись і людей, що роблять при ній. Се безсовістна лябораторія фарбованя лїберальної партії пестрими фарбами, перекручуваня щоденних фактів на користь хлїбодавців - лїбералів, та годоване читачів абсурдами, нісенїтницями - дурниця ми.

Припадково попалось мені під руки ч. 10 „Канад. Фармера". В сім числї як і в кождім попереднім — панеґірики - похвали лїберальній партиї із приводу розширеня границь Манїтоби. Брехи псе за хліб! — Хотяй се безсовістно, бо розширене границь Манїтоби тілько користь може принести в провінції, а тим самим і нам як мешканцям сеї провінції. Однак панам лїбералам розширеня не хочеть ся, а Mr. Бачинський і не вагає ся підтакувати за ними.

Коли в політиці безличність скрайна, так і в справах чисто народних безсовістність. Редакція „К. Ф." в ч. 10 поручає нашому народови канцелярію адвокатсько нотарияльну.

Слухайте люди: — Канцелярія „адвокатсько-нотарияльна" а в тій канцелярії нема ані адвоката, ані публичного нотара. Mr. Кімень властитель тої канцелярії є собі жидок, що уміе посередничити і робити ґішефт із темних людей. Mr. По.. справді там робить але тільки як інтерпретер.

Безсовістність і безличність є поручувати народови такі нори, що безправно уживають ріжних титулів, щоб визискувати людей. Затим я уважаю сбовязком звернути на се публично увагу.

Люди, уважайте, хто поручає Вам „Адвокацко-нотарияльну" канцелярію.

Ант. Стефанович.

„SWOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
Pubished every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union of America.

Established 1893.

Rev. P. Poniatyshyn,
Superintendent,
411 Washington Ave.,
Elizabeth, N. J.

Anth. Curkowskyj, editor.
184 Hudson St., New York.

K Kirczow, manager.
184 Hudson St., New York.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руського народа в Америці і орґан „Р. Н. Союза,“ виходить що тиждня в четвер і коштує:

в Америці на 12 місяців...$2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців.....$1.00

Оплучувати ґазету треба все-гда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (моні ордер). Money order, то є карточку, котру дістанете від почтара або аґента на експресовім офисі, пішліть нам бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
„SVOBODA“
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби єго адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Подяка.

Є доказаним фактом, що сей нарід, який так безличнo визискують всякі Жатковичі і Угрини є щирий і добросердечний, і на перший зазив без проволоки спішить з помочею своїм братам, що нарід руський, славні сини славної України не дадуть пропасти бідному братови на чужині!

Дай Боже, що б всі наші братя Русини вже раз прозріли і лишили деришкірів і честилюбивців, лишили сих, де народ руський з Угорщини ні матеріяльно ні морально не відносить найменчого хісна, лиш противно, підпираючи яких, поповнює на собі страшне самовбійство!

Се страшна кара Божа, що до днесь еще уряд „Соединенія“ ніби то „в імени цілого Угро-руского народа“ ширить гниль і деморалізацію! Ми молимо усердно Всевишнього, щоб Він змилував ся над народом і віслав йому Свою ласку: аби сей народ прозрів і став подібний своїм славним предкам.

Проч з ярмом! Всї Русини горніть ся до сьвітла, приступайте до Союза!

Для нашого нещасного брата, Григорія, якого так тяжко скривдив Гол. уряд „Соединенія“ відмовляючи належної йому слушно після статутів запомоги, і о поміч для якого ми звернули ся до всіх братств і товариств в Р. Н. Союзі, прийшли до тепер слідуючі жертви а то Віддїл:

123	Scranton, Pa.	$5.00
95	Bevermeadow, Pa.	5.00
23	Homestead, Pa.	3.00
41	Manor, Pa.	4.00
39	Syracuse, N. Y.	5.00
189	Sout Fork, Pa.	5.00
166	Barnesboro, Pa.	5.00
211	Stapleton, S.S.N.Y.	5.00
192	Herkimer, N. Y.	5.00
47	Ambridge, Pa.	6.40
107	Sayre, Pa.	5.00
87	Depew, N. Y.	5 00
64	Grandatin, Pa.	1.50
208	Brooklyn, N. Y.	5.00
28	Mahanoy Plane, Pa.	10.00
193	Red Star, W. Va.	2.00
225	Desloge, Mo.	2.50
137	West Seneca, N. Y.	2.00
7	McAdoo, Pa.	5.00
135	Smck Roon, Pa.	3.34
49	Powhatan, W. Va.	2.85
158	New Kensington, Pa	6.45
11	Waterbury, Conn.	8.00
207	Jeannette, Pa.	2.00
197	Swoyers, Pa.	3.00
16	Lansford, Pa.	5.00
199	Whiting, Ind.	2.00
209	Carteret, N. Y.	5.00
46	Plymouth, Pa.	3 00
126	Beardalle, Pa.	1.45
179	French Village, Ill.	10.00
53	Pittsburg, Pa.	10.00
58	Madera, Pa.	5.00
130	Pittsburg, Pa.	10.00
174	Oxford Furnace, N. Y.	6 60
88	Cross Fork, Pa.	3.30
186	McAdoo, Pa.	5.00
91	McKees Rocks, Pa.	5.00
94	New Britain, Conn.	5.00
	Разом	$186.39

В імени нашого нещасного брата, Григоря Коня за сї жертви складаємо сердечну подяку і просимо на дальше о ласкаву память і жертви.

Дано в Whiting, Ind., 27. марта 1909.

За уряд бр. Пресьв. Тройції, бувшого числа 333 в „Соединенію“ а тепер 196 числа Р. Н. Союза.

Фр. Клапак, предс.,
Вас. Сорока, секр.,
(Печать) *Ів. Мартон*, кас.

Віче в Канаді.

Вже від довшого часу появляють ся в часописи „Кан. Фармер“ зазиви в цїли скликаня всенародного, українського віча в цїли обговореня „що нас гнїтить і що нам боляче,“ та обдуманя найпримітивнїйших средств і способів зараджена тепе рішному лихови.

Але хто читае пильно „К. Ф.“ сей відразу догадае ся, що не туди дїло йде, куди гадалиб бідні руські фармери.

I так. — Я не хочу ображати тут чесних дописувателів „К. Ф.“, бо справді, е між ними люди щирі і з пожертвованем для своеї народности, але е і богато виборчих наганячів, котрі думають тільки про власну свою кишеню. Сї послїдні дуже „щирі“ для нашого народа; они всякими штучками залапують наш нарід. Як не до одноі, то до другої партії, обіцюють що лише годні, бо знають, що се їх нічого не коштуе і що потом так як обіцювали так і покажуть дулю.

В першім числї „К. Ф.“ появила ся допись „По виборах“ під яким то заголовком автор, якийсь „К.“ вилив всї свої „мудрости.“ Сей К. радби зігнати всїх Русинів в лїберальну клїтку, як се видко з його слів в тій дописе:

„Наша полїтика на скрізь лїберальна і думаю, наколи ми, Русини, самі з'орґанізувавши ся в одну партію злучимо ся з пануючою партією, то тодї можемо вибороти загальною дорогою для себе то, що нам належить ся.“

Який хитрий лис сей „К.“ Єсли Русини в Канадї злучать ся „з сильною пануючою партією,“ то як тогди можуть лучитись в окрему свою партію? І як можуть боротись о то, що їм належить ся? Они будуть мусіли прийняти ту милостиню, яку їм дасть та партія з котрою они будуть злучені.

Русини в Канадї повинні лучити ся в Русько Українську Народну партію! Се е одинокий вихід! А не після „К.“ в лїберальну або консервативну, бо они обі однакові. От не давно в Парляменті Манїтобськім посол Ross в своїй промові зажадав, щоб в школах, где живуть наші Русини і иньші народности, не вчати їх рідної мови, лише одинокої англійської, бо після його думки, се мае спиняти розвій провінції. — Се сказав той самий посол, що то за ним часопись „К. Ф.“ розпинае ся, називае його приятелем нашого народа і т. д. лїберальний. — Хто живе довший час в Канадї і слїдить рух обох партий, як лїбералів так і консерватистів, той певно переконав ся, що вони обі однакові.

Вже нема хиба гіршої кари, як ся, що в школї не вільно учити матерної мови! А тут, в „вільній“ Канадї такі закони хочуть перевести „лїберали“ як і в Росії!

Свого часу писав „К. Ф.“, „що где чужинців найбільше, там лїберальна партія найсильнїйша“... Нам дивно, чому лїберальна партія не е сильна між своїми? Видко тому, що свої знають її вже надто добре!

Дай Боже, щоб то „Всенародне віче в Канадї“ вібрало ся, щоб руський нарід пізнав на нїм своїх приятелів, та щоб на сїм вічу заложив собі свою народну часопись, котрої конечно потрібно для руського фармера в Канадї. Тогди доперва моглиби руські патріоти подавати у ту часопись свої думки про обі партії. А нарід пізнав би, хто е його дійсний приятель, а хто е фарбованим лисом.

Тепер, хотяйби була і найбільша охота писати безсторонно, так Редакція „К. Ф.“ не помістить. І се не треба так дуже брати їй в вину. „Скачи враже, як пан каже!“ Таке саме і в „К. Ф.“: Лїберали дають гроші, тому і лїберали мають право писати, що хотять. Єсли з робітників хто передплачуе „К. Ф.“, то він певно не знае, що ся часопись е видавана мілїонерами, і тому мусить обставати за ними, а не за робучим людом. Єслиби „К. Ф.“ не був видаваний мілїонерами, так певно підчас виборів не слано би його на кольонії цїлими купами... А що так е, то видко хотьби і з того: 1908 року, першого вересня вийшли заререзервовані землї до роздачи. Про них наш руський нарід незнав, хоть Анґлїки і другі народи добре знали, бо їх часописи не спали, але щиро заступили ся за ними. А „К Ф.“ позаяк йому байдуже добро Русинів, анї словцем не спімнув про сї землї. Нехай вп. чит. самі осудять сей поступок. Єсли хто напише щось проти „К. Ф.“ в других часописях, то після ред. „К. Ф.“ се „почин до сварки“... Ні! Се пишуть не „консервативні аґенти,“ як їх називае зараз редактор „К. Ф.“ (число 6 з 1909)! І тому на мою думку належить всїми силами підпирати гадку всенародного віча в Канадї а нарід там може пізнае своїх „приятелів,“ та наслїдком того і заложить свою власну часопись. А тогди доперва не так легко прийде сим „приятелям“ дурити і циганити його та набивати коштом бідного фармера свої кишенї.

Українець.

Судьба людів Европи в руках Вільгельма і Николи. Друга російська Цушіма

Від місяців люди Европи тремтїли перед страшним маревом війни, яке спричинило прилучене Боснї і Герцеґовини до Австрії. Від місяців усі народи Европи жили у страшній гнетучій непевности завтрішнього дня, у тій непевности, що ось може вавтрішний день принесе кріваву розвязку і усі найдорозші серцю, в цьвітї віку підуть там, звідки або не вернуть нїколи, або — як вернуть — то калїками, нещасними на цїле своє жите.

І где ж властиво ся причина, що успраеедливлювала б сю грозу війни. Що такого стало ся, що тепер мало по тїй причинї не обризґано кровію цїлу Европу від краю до краю?

В роцї 1878 за згодою держав Австрія обняла тимчасовий заряд Боснї і Герцеґовини. І через 30 лїт з горою Австрія завідувала сими краями, поводила ся у них як у себе в дома. Сї країни лишень номінально, на папери належали до Туреччини — дійсним властителям, хоть і без титулу властителя була у них Австрія. І ось недавно Австрія зробила конець сему провізоричному станови і сї країни прилучила формально в склад держави. Вправдї зробила се безправно, без запиту про згоду свого населеня, без запиту про згоду тих держав, що перед 30 лїтами віддали їй сї країни в тимчасовий заряд, але все таки за матеріяльною винагородою дійсного властителя, се е Туреччина.

Се все не супротивляе ся ні на йоту загально принятій етицї міждержавної полїтики (наколи тут взагалї про якусь етику можна говорити). А однак мимо того від пару місяців уся Европа тремтїла під загрозою війни і то найстрашнїйшої війни про яку знае історія — як говорили о питні люди.

Австрія поробила далекосяглі узброеня і военні приготовленя. 380.000 резервістів відорвало від родин і поставлено на границї, 140.000.000 долярів витиснено з кишень населеня, як кошти военних приготовлень. 140 мілїонів долярів або 700 мілїонів корон кинено неначе в болото, коли тимчасом жизненні, пекучі справи не полагоджено задля браку гроша. Від пару місяців цїлий сьвіт дрожав в непевности, днесь дурений вістями про війну, завтра знову про мир, позавтра опять про війну, і так в безконечність.

За минувший тиждень а також і послїдні телеґрами принесли опять успокоюючу вість, що усяка небезпека війни уже майже так, якби і минула. Головно се треба приписати тій обставинї, що Росія остаточно згодила ся на факт, анексії Боснї і Герцеґовини і не робить уже більше нїяких трудностий Австрії. В слїд за Росією змалїла і Сербія і лишена сама собі, зраджена і відступлена своею дорадницею і союзницею Росією, признала рівнож, що було б чистим божевільством кидати ся самопас в війну з сильним сусїдом і також — як доносять, годить ся з довершеним фактом. В сей спосіб шанси мирного полагодженя цїлої афери зросли опять.

Як пишуть з добре поінформованих жерел, сей найновійший зворот в полїтицї передовсім треба завдячувати особистому листови німецького цісаря, Вільгельма II. до царя Николи II., який мав сего послїдного остаточно спонукати не підносити нїякого протесту проти прилученя Босни і Герцеґовини до Австрії. Сей факт, наколи він е правдивий, кидае вельми сумне сьвітло на европейські відносини.

Загал вельми докладно знае, хто е властиво Вільгельм і Николай. Німецький цісар е майже певно людиною духово недужою. Його безчисленні мови, його вчинки наглядно про се говорять. Шкандал непочитальности німецького цісаря е так голосний, що навіть в Німеччинї явно про се говорять, а також і німецький парлямент в нечуваний до сих пор спосіб про се публично видав свою опінію, формально заказуючи свому цісареви в загальнодержавних справах забирати голос і говорити про них публично.

Російський цар, се цїлком певно вирід людськости, тиран з передісторичних віків, духово крайно ограничена людина, людина вивіновала нелюдською жаждою крови і мордів, яку лиш хиба психіятри зможуть витовковати одним унаслїдненем і походженем з родини ноторичних мордерців.

І тепер тільки представити собі положене: в руках таких двох людий, психічно цїлковито збочених спочивае судьба народів Европи! Вони рішають про мир і війну, вони мають власть жите, здоровле, майно і долю мілїонів людий знищити, мають неограничену власть такі люди, які властиво належать під найстислїйший догляд психіятрів, в домі божевільних!

І нехай з причин, які не оідпадають загальному осудови марево війни на якийсь час буде усунене. Однак сим нїхто не дасть ся ввести в блуд, щоб в загальнім положеню що небудь змінило ся. Інтереси Австрії і Росії в їх полїтицї на Балканах суть зовсім противні і чи скорше чи пізнїйше мусить прийти поміж сими двома державами до оружної розправи — хиба, що маси люду до сеї пори прийдуть на стільки до переконаня, що відкажуть ся від загального мордованя.

Згода Росії і признане нею факту анексії Босни і Герцеґовини треба уважати страшним її погромом, погромом російської полїтики чи не страшнїйшим у своїх наслїдках, як був погром її фльоти під Цушімою. Ся Росія, яка коштом мілїярдів рублїв, коштом соток тисяч людий, коштом потоків крови і слїд через довгі і криваві війни старала ся від лїт о скріплене свойого впливу поміж Славянами на Балканах, яка виросла у їх уяві до роду якоїсь леґендарної покровительки Славянщини, нараз послїдним своїм кроком ратить увесь свій блеск. Ся „покровителька,“ підюджуе обіцянками про які в гори знае, що їх не додержить, попихае малу Сербію приреченями до війни на се тільки щоб потом в послїдній хвиливі, коли небезпека і біда найбільша, обмити від всього руки неначе Пилат... І не дивниця, що послїдний крок Росії викликав в Сербії крайне збурене, що усї сербські часописи без винятку напрямків патнують Росію як зрадника і Юду. Сербія і Чорногора, які завдяки дволичній полїтицї Росії найбільше потерпіли, бо матеріяльно і морально, хиба здорово вилїчили ся з панславізму і наглядно пізнали моральну вартість „покровительки.“ Але також і в Франції та Анґлії, які в сім випадку дїлали в союзі з Росією і яких речником була Росія, яка на Балка-

нах є найбільше інтересована підносять ся голоси: голоси обуреня проти перфідної політики царя і дневники піддане ся Росії жаданям Австрії називають другою Цушімою — російської політики.

Ц—ий.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАР.

Цьвітень

1	Ч.	Хриванта
2	П.	Преп. Отці
3	С.	Якова, Лазарева
4	Н.	Вас.
5	П.	Никона, Лід
6	В.	Артемія, Захар
7	С.	БЛАГОВІЩЕНЄ

— Комітет злучених товариств добродійности в Ню Йорку оголосив, що під сю пору в місті около 2?.000 дітий формально вмирає з голоду, позаяк їх родичі з браку праці не мають найменчих средств до житя.

— Дня 28 го марта с. р. з невислідженых до сих пор причин коло місцевости Атлянта, Га. вилетів зі шин експресовий потяг. Після поголосок усі ваґони зістали порозбивані, при чім згинуло множество осіб.

— Справа замордованого в Ню арк, Н. Дж. польського ксьондза, Ансіона не поступила ні на крок дальше. Усі досліди поліції не довели до ніяких результатів мимо того що арештовано кільканайцять людий.

—Триста девятьдесять делеґатів майнерських юнїй з'їхало ся в Скрентон, Па., щоб порішити, яке становище мають заняти юнії взглядом властителів майнів. Майже усі делеґати осьвідчили ся проти страйкови кажучи, що юнії тепер зовсім не суть підготовлені і тому належить всїма способами уникати на разі борби. На одно наставали делеґати, а се, аби властителї узнали юнії, і загрозили, що в противнім разї з того поводу може повстати страйк, мимо того, що делеґати рішили ся на противне. Однак з того приводу нема великої обави на вибухненє страйку, позаяк заступники властителів заявили, що суть готові приняти на ново старий, кінчачий ся з послідним марта с. р. контракт на дальших три роки.

— Дня 29-го с. м. о годині 6.15 рано вмерла на електричнім стільци Марія Фармер, яка дня 23-го цьвітня минувшого року замордувала Сару Бреннам. Поповнений морд належав до найбільше звірських. С. Бреннам була сусідкою страченої і властителькою маєтности. Міс Фармер пофальшувала документи, буцїм то вона сю посілість купила, а потом дійсну властительку звабила до себе і замордувала. По поповненім морді запакувала трупа в куфер і найспокінійше перенесла ся до хати небішки. Се звернуло против ньої підозрінє і переведена ревізія викрила куфер з трупом. Прозьбу о знесенє карп смерти відкинув ґубернатор. Разом з нею засуджено на смерть і її чоловіка — однак вона зложила передсмертне зізнанє, в якім заперечила рішучо, бутьтоби її чоловік був співвинний, так що присуд смерти відложено і відбуде ся правдоподібно нова розправа. Страченє міс Фармер є 7-им случайом страченя жінки в стейті Ню-Йорк: 5 перших повішено а 2 послідні вмерли на електричнім стільци.

— Дня 30-го марта с. р. віддано до публичного ужитку міст який лучить Ню-Йорк (59 улиця) з Лонґ Айленд Сіті. Є се четвертий що до величини міст на сьвіті, довгий на 8231 стіп і його будова коштувала кругло 20 мілїонів долярів. Урочисте офіціяльне сьвято вітвореня моста відбуде ся 14-го червня. Два найбільші мости на сьвіті суть в Шкоції, (один на 10.780 стіп довгий,) третий що до величини є міст через ріку Огайо в Caiгo, Ill., а четвертий є доперва сей новий міст в Ню-Йорку.

— Дотеперішний австрійський конзуль в Шікаґо, Ілл., Ал. Нубер фон Перекед зістав іменований австр. ґенеральним конзулем для Ню-Йорку, на місце відходячого з Ню-Йорку до Токіо, ґ. конзуля О'Кароля.

— Археольоґ B. F. Fond найшов в горах San Jacinto передгісторичне місте, що доказує, що колись була там висока цивілізація. Найдено около 1000 камяних домів, бруковані вулиці і ріжні вельми цікаві предмети. Уряд Злучених Держав вислав на місце спеціяльну комісію.

— Дня 20-го марта с. р. уряд Хин перший раз від часу свого парутисячлітного існованя почав переводити урядовий спис своєї людности. Початий спис людности надіють ся покінчити аж в 1912 році.

— Еміґрація до Злучених Держав постійно росте а число еміґрантів осягнуло рекорд в сю суботу. В сей день висіло на Еліс Айленд не менче як 11.000 еміґрантів. З того числа находить ся около 1200, яких еміґраційний уряд засудив на відісланє назад до Европи.

— Мирне полагодженє спору австрійсько-сербського викликало не всюди однакові почуваня. В наслідок дипльоматичної побіди Австрії 29-го с. м. в Шенбрунї коло Відня зібрали ся тисячні товпи і уладили ентузіястичну овацію цїсареви. Сербія тимчасом розпустила уже більшу часть покликаних під оружіє резервістів. Сих послідних, коли вони вертали домів, народ принимав свистом і кпинами. Взагалї ідея війни так засліпила народ в Сербії, що теперішне розвязанє справи викликало найгірше огірченє, яке головно звернуло ся проти короля Петра. Се огірченє дійшло навіть до сего степени, що як доносять льондонські дневники, король поробив усі приготовленя, аби опустити Сербію і зрезиґнувати з престола. А за усі сї свої теперішні „троблї" має передов сїм подякувати свому „щирому" приятелеви, царови.

— Поворот небіщика. Робітник, Михайло Бренам з Дедебері в Анґлії виїхав з дому, щоб найти собі в сьвіті яку роботу. В часї його неприсутности витягнено з ріки Мерсей тіло якогось незнакомого чоловіка. Пані Бренам пізнала в трупі свого чоловіка. Пороблено приготованя до похорону. Зажурена вдова пішла до суду, щоб подати до протоколу, що небіщик се її чоловік. В тім самім часї вернув Бренам до дому та здивував ся, коли побачив, що в його домі на знак жалоби поспукано заслони. Не знав що стало ся і підніс їх до гори. На се надійшли його дочки, та сейчас повтікали з криком, бо думали, що мають до дїла з небіщиком. Як тільки прийшли до себе, і розказали, що стало ся, побіг Бренам до суду та прийшов якраз на хвилю, як його жінка доказивала, що небіщик був єї чоловіком.

— Податок на безженних. На однім з недавних засідань „собранія" постановлено в Болгарії наложити податок на тих, котрі до 30 літ не оженились і то по 10 франків від голови на рік. Палата ухвалили се внесенє одноголосно, а ті на котрих податок наложено, приняли сю звістку з гумором і можнаб сказати з певним вдоволенєм. Лише старі кавалери царського міста Тірнаво поробили деякі застереженя. Именно в місті Тірнаво був звичай, що тих, котрим час женитись а не оженились в мясниці, бють в перший понеділок посту свинськими кайшуками. Отже ті, що мають вже поверх 30 літ і законно обовязані платити за безженність податок, внесли поданє до правительства, щоби воно на будуче не допустило до того, щоби їх бито; сего року, як чути, мали їх таки добре прочухати.

— Як Австрія несе культуру до Боснї? Австрія має в Боснї не менше як 266 жандармських постерунків з 2300 жандарами, а лише 230 шкіл з 568 учителями, так, що одна школа випадає на 182 квадратових кільометрів. На одного учителя випадає чотирох жандармів! І хто-ж сьміє говорити, що Австрія в Боснї не ширить культури?...

— Зелізо в людськім тілї. З усіх металів одно зелізо чи малу роль відграває в людськім орґанізмі. Деякі металї, як живе срібло, олово та инші є вельми сильною отруєю для чоловіка — навпаки зелізо є конечним складником людського тіла. Вправдї скількість зеліза в людськім тілї є дуже мала, доходить ледви кілька ґрамів, однак без сеї скількости зеліза житє людське майже не можливе. Найбільше зеліза находить ся в крови в червоних дрібненьких тїлах, яким надає властиву їм фарбу. В крови відбуває ся т. зв. процес спалюваня: тлєн вдихуваний легкими 'стикає ся з частями поживи, розпущеними в крови, передовсїм з цукром і при помочи зеліза спалює його на вугляний квас. Коли чоловік має в своїм тілї за мало зеліза, тоді занепадає на здоровлю (анемія, блїдниця). Тоді впроваджує ся до людського орґанізму зелізо, відповідно спрепароване.

— Коротка біоґрафія Шевченка. Київське видавництво „Час" випустило коротку біоґрафію Тараса Шевченка в числї 50.000 примірників. Виданє представляє плякат, призначений до того, щоб його вішати на стінї. Плякат багато ілюстрований: два малюнки в красках („Шевченко над Дніпром" з картини Трутовського, акварель-репродукція д. Джакевича, та портрет Шевченка, зроблений Ф. Красицьким). Крім того на плякаті уміщено два потрети Шевченка (Шевченко молодим, роботи поета, малозвісний малюнок Трутовського — „Шевченко в неволи); далї — малюнок хати, де родив ся Шевченко і малюнок його-ж могили. Коли аркуш зложити, то він представляє книжочку, на котрої передній сторінцї уміщено відомий портрет Шевченка (роботи Бореля, в шапці). Біоґрафію написано популярною мовою, під редакцією гуртка видатнійших сучасних українських письменників. 30.000 сього виданя замовлено полтавським земством, що має роздавати сей плякат по селах Полтавщини. 20.000 призначено на продаж. Весь прибуток з виданя піде на памятник Шевченаа в Київі.

— Шевченків сад. В недавно надрукованім „Оборотѣ земскихъ сумъ по мангишлакскому уѣзду за 1908 г." стоять між иншим такі видатки: плата садівникови Шевченкового саду — 500 рублів. Удержанє деревної шкілки в садї імени Шевченка — 298 рублів 45 к. На нові прибори до підливаня саду Шевченка 339 рублів 36 коп. Разом 1.137 рублів 81 коп. Таким чином більше як тисяч рублів на рік видають на удержуванє саду Шевченка. Щож се за сад? В тій справі читаємо в Радї: Сад сей ще в пядесятих роках минулого столїтя, Шевченко перший почав садити. Тепер сей чималий сад розріс ся і дає затінок. Щоб показати, яке се для місцевої людности має значінє, пригадаємо тільки, що навколо форта Александровська стоїть пустиня, де не росте ніяка ростина. Добродій К. О., бувши 1898 року в Закаспійскій области, нераз відпочивав під гилястою старою вербою, яку посадив сам Т. Шевченко біля того „куріня," де він любив посидіти після служби. І сю стару вербу особливо тут доглядають, як видатну місцеву річ, любовно називаючи її „вербою Тараса Шевченка." У форті Александровську (тоді називав ся Новопетровською кріпостию) Тарас Шевченко прожив аж сїм років (1850 — 1857). В Новопетровській кріпости Шевченко брав участь в аматорських виставах, гулянках, польованях та инших забавах місцевих офіцирів. А сей факт сьвідчить про те, що офіцири лїнійного баталїону, куди заслано українського поета відбувати кару рядовим за „государственныя преступленія," офіцири миколаївської школи підчас кульминацийного її розвитку — признавали можливим мати найблизші і безпосередні зносини з представником „українського сепаратизму," а за наших часів курські земці, боять ся і не хотять вшанувати памяти поета, автора цілого ряду признаних сьвітовою літературою поетичних творів.

— З історії тютюну. Коли куренє тютюну винайдено — се годї докладно означити. О скілько однак відомо, вже старинні Ґалійці і Германці запаморочували ся димом спалюваних коноплїв. Дуже можливо, що в старинним Вавилонї був вже тютюн знаний. Однак в Европі приняв ся звичай куреня тютюну доперва по відкритю Америки, а першим курцем був моряк Колюмба, Санчо. Він навчив ся тої „штуки" від Американцїв, які дим тютюну через рурки носом вдихали, або таки устами, покурюючи щось в роді наших циґарів. Куренє було у Американцїв релїґійним обрядом; тому відбували його поважно як богослуженє. Монах Romana Paua, який брав участь в другій виправі Колюмба, перший описав тютюнову ростину та уважав її дуже помічною в деяких хоробах. Тому зразу уживали тютюну як средства лїчничого, який однак здобув собі навіть серед здорових так велике признанє, що стали пристрастно курити. У Франції куренє увійшло в моду в XVII в. за Людвика XIV, та викликало велике невдоволенє серед тогочасних учених і писателїв. Навіть женщини, богаті і убогі, стали курити. Небавом держава оподаткувала управу і продаж тютюну, що придбало їй нове жерело доходів. Найбільше розширилась була пристрасть куреня в Голяндії. Там уладжено спеціяльні доми для курців, які викликували загальне згірщенє. Богато курців курило денно по 20 люльок. Навіть 6 і 7-літні діти сиділи при столї з файками в зубах. В Німеччинї звичай куреня так розповсюднив ся, що — як оповідає один з тогочасних історикіз — „нема анї одної сїльської хати, де би не було файки. Ідять, курють тютюн, ніс ним затикають, ще хиба дивувати ся треба, чому його в уши не напихають." В Швеції досить пізно стали курити. За королевої Кристини тютюн був хлопам так мало знаний, що його скрутлї, викинені на беріг по розбитю голяндського судна, уживали замість шнурів та спинали на них худобу. В Росії і Турції зразу було строго заказано курити. Султан Амурат загрозив карою смерти кождому, кого зловлять на куреню. І справдї одному спродаючому а другому купуючому казав підтяти ноги і руки та так повісити, щоби померли в наслїдок упливу крови. В Петербурзї синод прокляв був тютюн і уважав куренє за смертельний гріх. Не помогли навіть строгі кари на курців, тому цар Петро за 15.000 фунтів штерлїнґів позволив Анґлії привозити тютюн до Росії. З часом у всїх державах борба проти куреня змалїла, бо прийшли державні власти до пересьвідченя, що всякі налоги, отже й куренє, дадуть ся знаменито оподаткувати.

— Нова теорія про початок сонїшного сьвіта. Славний німецький мислитель Імануїл Кант і не менше славний француський учений Петро Ляпляс висказали мало що не рівночасно, хоч не зависимо один від другого, свої здогади, в який спосіб настав цілий наш сонїшний сьвіт. По їх думцї всї планети, що тепер кружать довкола сонця, творили разом з сонцем одну величезну сьвітову мраковину, з котрої з часом в наслїдок руху оборотового відривали ся серединою обручки, котрі відтак збивали ся в одну круглу масу і так витворили ся поодинокі планети, між ними і наша земля, підчас коли осередок первісної сьвітової мраковини остав ся і доси та творить наше сонце. Тепер же американський учений, професор Сі (See), управитель маринарської зьвіздарнї Сполучених Держав, ставить иншу теорію, котра готова заступити згадану повисше Канта Ляпляса. Проф. Сі передовсїм перечить тому, щоби планети нашого сьвіта відривали ся колись від сонця.

Цїлий наш сонїшний сьвіт — каже він — був колись заточковатою (спіральною) мраковиною, котра займала далеко більший сьвіт, а настала в той спосіб, що в наслїдок взаїмного впливу звинули ся в заточку дві або й більше струй сьвітового пороху. Тоті струї всесьвітного пороху мусїли стрітити ся з собою тим способом, що настав вировий рух довкола одного осередкового вира. Мраковина звивала ся так наслїдком свого власного взаїмного впливу, і тому заточка стягала ся щораз більше і більше а в тих вирах поробили ся ядра, котрі почали кружити довкола осередка великими подовгасто круглими еліптичними дорогами. Тоті ядра в тих струях пороху стали ся, так сказати-би, зародками планет, котрі ставали щораз більші а то наслїдком того опору, який стрічали нові тіла небесні в тій масї, що їх окружала.

Тота якась маса, тото ставляче опір медіюм, про котру вже тілько наговорило ся в астрономії, містить в собі по думці проф. Сі цїлу загадку тої тайни, длячого дороги планет і їх місяців суть майже круглі, факт, котрий, відколи є наука, викликував найбільший подив у учених особливо-ж математиків. Сонїшний сьвіт був первісно далеко більший, займав більше простору і аж по мілїонах лїт стягнув ся, став вузший а то наслїдком того, що дороги планет поволи зменшили ся і заокруглили ся наслїдком згаданого опору. А що найдальша звісна нам тепер планета Нептун має майже зовсім круглу дорогу, то проф. Сі є тої гадки, що поза дорогою Нептуна є ще богато планет більших як Нептун, котрі треба ще відкрити. Як би Нептун був вже послїдною планетою, то його дорога не була би так кругла. Противно же її круглість показує, що тота планета кружила через довгий час через якесь медіюм з великим опором довкола сонця. З того можна би вносити, що маса великої мраковини в тій віддалї від осередка, в якій знаходить ся Нептун, не була ще досить густа, щоби дати достаточно творива і для планет поза ним. Длятого на погляд проф. Сі наші дальновиди не досягнули ще того краю сонїшного сьвіта.

— Чотирнайцять варятів з каліфорнійських домів божевільних прибуло сими днями з С. Франціско до Ню-Йорку, щоби з відти бути відставленими дальше до Европи. Стало ся се на підставі еміґраційного права, яке каже що кождий облуканий чужоземець до трох літ від часу свого прибутя повинен бути відісланий на місце свого уродженя.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Д. Джмелик, Смок Рун, Па. Прошу нам вияснити, де Ви найшли сю другу адресу?... Ч. 411 є, о скільки ми провірили в кождім числї аж три рази повторене. Про друге число ми нїчого не знаємо.

Всч. о. Левинський, Манчестер, Н. Г. Оголошенє друкує ся в 12 і 13-ім числї. Лист Ваш прийшов за пізно і тому жаданого підпису в сїм числї не можемо вже помістити. Чоловік про якого питаєте живе десь в Paterson, N. J. однак блисшої адреси не мож розвідати ся.

ДЕ Є

моя сестра Маріянна Яблонська. Має пробувати десь коло Allentown, Pa. Хтоб про ню що знав зволить донести на адресу:

Rosalia Yablonska,
157 E. Main Str.,
New Britain, Conn.

ДЕ Є

Теодор Паробінь, член бр. сьв. о. Ник. від. 42 в Пассайк, Н. Дж. Взиває ся, аби він сейчас зголосив ся до бр. уряду, бо в противнім разї стратить усякі права д. пр. вілеїв так з брацтва яа і Р. Н. Союза.

Alex Chowanec,
36 Morris Str.,
Passaic, N. J.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Вступайте до Союза!

„Союз“ — одинока руське народна орґанізація в Америці.

Принимае членів від 1 року до 40 літ житя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена кляси „А“ (ціле посмертне) $1000.00,

В разі смерти члена кляси „Б“ половину посмертного $500.00

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А“ 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б“ 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до $300.00.

В разі утрати. а) обох очий ніг або рук $1000.00,

б) одної руки, ноги або ока $500.00.

Єсли отець родини в шпитали божевільних, Союз платить що року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

Важне для П. П. Секретарів Р. Н. Союза.

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союза, посилає ся так: на money-order-ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловский,
Голов. Секретар.

✝

Посмертні вісти.

Леуш Андрей, член Р. Н. Союза від. 70 Jersey City, N. J. помер 31-го Січня б. р. Небіщик походив з Галичини, села Картів, пов. Рава руска.

Грицик Анна, членкиня Р. Н. Союза і жена члена Павла Р. Н. С. від. 63. Ford City, Pa. померла 10. марця б. р. Небішка походила з Галичини, села Луків, пов. Ліско.

Козак Іван, член Р. Н. Союза від. 23. Homestead, Pa. помер 13. марця б. р. Небіщик походив з Угорщини, села Заровце, пов. Ґальсич.

Каторчак Василь, член Р. Н. Союза від. 221 Chicago, Ill. помер 16. марця б. р. Небіщик походив з Галичини, села Келичава, пов. Ліско.

Трояновска Анна, жена Войтіха, члена Р. Н. Союза від. 99. Wilkes Barre, Pa. померла 15. Січня 1909.

Шипош Луція, жена Лаврентія члена Р. Н. Союза від. 42. Passaic, N. J. померла 13. лютого с. р.

Качо Марія, жена Андрея члена Р. Н. Союза від. 40. Scranton, Pa. померла 21. Февруара с. р.

Доманьский Марія жена Михайла члена Р. Н. Союза від. 121. Trenton N. J. померла 26. лютого с. р.

Іляш Анастазія, жена Петра Члена Р. Н. Союза від. 29 Rhone, Pa. померла 28. лютого 1909.

Ячичак Анастазія, жена Івана члена Р. Н. Союза від. 42. Passaic, N. J. померла 10. марця с. р.

Вічная память.

Ч. 875. КВІТ $1000.00 на тисяч долярів, котрі п. Настя Фарбанець отримала як посмертну запомогу по мужу Михаїлі з Головної Каси Руского Народного Союза в Америці.

Elizabeth, N. J. 20. марця 1909.

Настя Фарбанець.

Сьвідки:
Іван Курдила,
Василь Гриценько.

Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці. Відділ (число) 65.

Юрко Кравець предс.,
Василь Левчик секр.

Рух в відділах Р. Н. Союза

PITTSBURG, PA. бр. сьв. О. Ник. від. 53. повідомляє, що брацкий мітинґ відбуде ся в першу неділю по першім, то є 4-го цьвітня с. р., а то по тій причині, що на другу неділю припадає празник Воскресенія. Так само подає ся до відомости, що брацка сповідь випадає в цьвітну неділю. Розпічне ся вона в суботу о год. 3½ по пол. і в неділю рано. Всі члени безусловно мають приступити до сьв. сповіди.

Н. Войтович предс.

McKEESPORT, PA. Тов. „Запорожка Січ“ від. 132. подає до відомости, що в місяцю Марцю і Цьвітни принимає членів без вступного.

Петро Пастерняк предс.,
Йосиф Шушереба секр.,
Дмитро Хоціньский кас.

PERTH AMBOY, N. J. бр. сьв. О. Николая, від. 104. подає до відомости всім своїм членам, що мітинґ з причини сьвят відбуде ся дня 17-го цьвітня (то є в суботу вечер). Просить ся всіх членів, аби на мітинґу впрівнали всі свої залеглости, бо котрий не вирівнає то буде виключений так з брацтва як і з Союза. Має полагодити ся дуже важна справа і тому всі мусять безусловно явити ся.

Н. Ваверчак пр.,
А. Кукуруза секр.

NEW YORK, N. Y. Тов. „Запорож. Січ“ повідомляє всіх женщин, що до товариства принимає ся женщин без вступного в місяцях: марцю, цьвітню і маю. Кожда женщина платить 25 цнт. місячно, а в разі хороби дістає 3 дол. бенефіту тижнево.

Мітинґи відбувають ся в гали Козачика 167 E. 4-th Str. N. Y.

С. Гладкий секр.

ДЕ Є

Кость Стибілка, родом з села Яворів, повіт Турка; 8 літ перейшло як поїхав до Америки і жадної відомости о собі не дає. Пошукує его син, Василь Стибілка, котрий приїхав до Америки тому 2 місяці. Хтоб о нім знав, або він сам прошу зголоситись на адресу:

Василь Стибілка,
308 Thomas Ave.,
10—13 Sayre, Pa.

В місяцю Януару с. р. приступили до Р. Н. Союза с їдуючі нові Братства і члени

Братство сьв. Антонія в Sheffield, Pa. Відділ 156. Р. Н. С.

Хвостик Стефан, Сеченоский Іван, Кучвара Василь, Сеченоский Василь, Пакош Михайло, Торай Александер, Клазун Іван, Бобер Іван, Волошинович Василь, Ромша Антін, Дубланча Петро, Дінак Іван, Дубланіцаван, Вішчак Николай, Студений Никола, Піскер Теодор, Цаплаш Теодор, Перенич Іван, Федак Митро, Окрух Юрий, Базіл Яворский Мартич, Тирпак Теодор.

Братство сьв. Йоана Крестителя в Passaic, N. J. Від. 233 Р. Н. Союза.

Юрковский Павло, Томко Іван, Драль Кузма, Качур Андрей, Лазорчак Петро, Федя Николай, Федорович Марпян, о. Янпцкий Іриний, Сурґент Стефан, Стефанка Семан, Мурцко Осиф, Гопко Михаїл, Завацкий Іван, Лїбак Михайло, Рейнич Петро, Миклюш Іван, Мицко Іван, Решетар Михайло, Коваль Петро, Зіґа Іван, Фабранець Дмитро, Пацко Френк, Пиш Михайло, Синява Мілько, Бека Іван, Василик Іван, Фабян Андрей, Шляндак Роман, Іванович Петро, Ґлейта Михайло, Завацкий Френк, Роман Стефан, Гайдош Георгий, Склепко Мих., Сурґент Іван.

В. 1. Кухта Теодор, Глива Юрко, Мерена Мокі, Голубович Йосиф, Челак Мих.

В. 3. Слота Петро, Шикітка Андрей.

В. 4. Байда Лукач, Матисікевич Іван, Сачек Дорі.

В. 7. Петрас Михаїл дит., Бесітка Михаїл, Граничний Вас.

В. 8. Гацур Андрей.

В. 9. Панчишин Антоній, Якимів Олекса, Вайда Василь.

В. 10. Мотиль Стефан і Дріпчак Павел діти, Фельо Михайло Павлик Андрей.

В. 11. Рибан Михаїл, Бланяр Тевдоска.

В. 12. Корінь Арсеній Драґан Андрей, Михаліско Петрина, Фецько Іван, Ковальчик Йосиф, Мошковский Ілія, Лукашкевич Александер, Зорила Павло

В. 14. Копча Таціянна.

В. 28. Ґресь Андрей, Онишканич Семко, Йонак Антошко, Стапай Гриць, Котон Юрко, Марґін Федор, Чирский Гриць, Вархола Тимко, Камєнич Петро, Кунцьо Олекса.

В. 33. Лозиньский Василь, Петрик Іван, Дручок Кондрат, Бомбік Михаїл, Вархоли Михаїл.

В. 34. Корбеляк Катерина.

В. 35. Сіначак Михаїл.

В. 36. Ґула Стефан.

В. 38. Сашь Дмитро, Король Іван, Жеребний Андрей, Зобків Лесь, Сікірский Мих., Кінек Іван,

В. 39. Сивак Стефан, Когутаних Петро, Лїщак Мих., Москаль Василь, Голик Прокіп, Ліщик Атанас, Масляк Антін,

В. 40. Таталїба Іван, Габали Григор., Тирпак Василь, Тирпак Михаїл, Гнатушко Анна.

В. 42. Федлин Петро, Масцюх Іван, Кеблеш Яков, Біщак Іван, Коротковский Іван, Коротковска Марія,

В. 45. Бура Анна.

В. 46. Кузмяк Іван, Клєбан Кароліна.

В. 47. Стефаняк Дмитро.

В. 52. Затирка Юліян, Лацуш Франко.

В. 53. Когут Іван.

В. 58. Русин Федор, Лаврівский Гриць.

В. 59. Ґеферд Андрей.

В. 61. Чінґели Іван.

В. 61. Мусїнка Стефан, Валикучак Іван.

В. 62. Пиндус Антін.

В. 65. Байко Василь, Льоренц Апольонія, Шутяк Василь, Плєвак Йосиф, Пайкош Гринько, Юзефчик Іван.

В. 66. Братусь Іван.

В. 70. Чорнєві Мих., Лущак Іван, Сидляр Василь, Піддупчишин Кирило, Курпіта Николай, Мигович Антін, Струж Теодор, Маґаль Михаїл, Дик Михаїл, Кухар Олекса, Слука Іван, Осташевский Онисько, Корчиньский Олекса, Хоміньский Дмитро.

В. 72. Русинкю Стефан, Прозиралик Фецько, Рудавский Михаїл.

В. 76. Горват Мих.

В. 82. Павлечко Мих., Миканік Сенько, Шрамовяш Данько, Миканік Гриць, Луцешин Васько, Дерень Станїслав, Ярча Йосиф, Олєяш Васько, Осіковнч Войцєх, Гопік Вінцентий, Олєксіньский Йосиф, Джуґан Андрей.

В. 82. Кібаш Василь, Вовк Теодор, Успк Михаїл, Адамяк Ів., Косарич Теодор, Коцай Михаїл, Павлечко Кирило, Іванічко Михаїл,

В. 85. Палагнюк Дмитро.

В. 86. Кучаб Василь.

В. 87. Качмар Мартин.

В. 88. Михайлечко Дмитро, Барна Андрей, Клим Стефан, Пирен Василь, Кузма Іван.

В. 90. Скакандий Андр., Скакандий Олекса.

В. 92. Наконечний Олекса Тремко Ана.

В. 96. Ленчицкий Йосиф, Афтанас Олекса.

В. 97. Росінко Леон.

В. 99. Васько Михаїл, Борис Кирила, Афтимко Гриць, Луцишин Юрко, Савіцка Анна.

В. 102. Кавалець Мих.

В. 104. Садовский Василь, Вуйтів Мих., Чех Роман, Молочник Анна, Пастушак Іван, Лишак Михаїл.

В. 107. Комарніцкий Федор,

В. 108. Сторожиньский Мих.

В. 117. Фаберовский Павло, Батко Франц, Титла Амбр.

В. 119. Cереґі Петро, Молнар Іван, Малнар Юрий.

В. 121. Бачик Андрей і Бачик Марія діти.

В. 122. Плей Розі, Войтко Марія, Булаковска Анна, Петро Юля.

В. 123. Костишак -Луць, Замольский Петро, Андрусишин Федор, Рудий Іван, Шульґан Тем., Волошин Петро дит., Ґруцеляк Марія дит., Павлишин П. дит.

В. 124. Драбик Йосиф, Струс Стефан, Шуль Василь, Корнафель Теодор.

В. 126. Гарасим Семен.

В. 132. Кобаса Стефан, Палка Алексій, Луців Петро, Барна Петро, Клопотовский Петро, Міхалевич Іван.

В. 133. Парашюкевич Вол., Петровский Николай.

В. 134. Ковач Михаїл, Ковач Андрей, Дуфала Зузанна, Дуфала Анна, Дуфала Марія, Дуфала Йосиф, Кароли Іван, Ломаґа Михайло, Майорош Іван, Лечо Іван, Мішенко Андрей, Мішенко Іван діти.

В. 135 Качур Анна, Добуш Михайло, Бетли Андрей, Рабік Іван, Савка Василь, Копилець Василь, Медвідь Николай.

В. 135. Клим Василь

В. 136. Шаламиньский Юрко.

В. 138. Сміт Іван.

В. 140. Ксенич Марія дит.

В. 141. Кравецький Николай.

В. 142. Станїчек Іван Павук Дмитро.

В. 143. Федечко Теодор.

В. 145. Лисак Петро.

В. 146. Мисливий Іван, Кравчишин Іван, Більо Антін.

В. 152. Вінезко Елізабет.

В. 155. Ілик Стефан, Ґураль Сенько.

В. 157. Ягчишин Іван, Кіньо Конст.

В. 159. Ґлуґовский Матв.

В. 161. Суч Імро.

В. 162. Скрип Мих., Головач Мих., Горлатий Василь.

В. 164. Матушко Войтек, Пенкала Іван

В. 165. Перхалюк Рудольф.

В. 166. Лисак Петро.

В. 167. Стенковский Адам, Ґраборий Іван.

В. 177. Тимчук Марко, Ґошко Яким.

В. 178. Кораль Анна, Ґолей Мих.

В. 179. Кушляк Йосиф, Кушляк Анна, Чиховский Кароль, Кушляк Онуфрей, Дацишин Ілия, Нищий Яков, Корій Симеон, Лисибанич Петро, Щурик Стефан, Пасічник Александер, Тихура Стефан, Зеліньский Йосиф, Кушляк Андрей, Балко Андрей.

В. 183. Кондрат Петро.

В. 184. Килар Павло.

В. 185. Ростачки Іван.

В. 186. Якубишин Анна мол.

В. 188. Шафран Ілько.

В. 189. Шкумовский Іґнац.

В. 190. Ґінда Юлїя, Полегоньский Михайло.

В. 192. Іваничка Мих., Друж-

В. 197. Воляньский Ґриць і Лужецкий Іван діти, Лисак Михайло, Бедзик Андрей, Саґач Іван, Терлецький Владимир, Джан Юрко.

ка Франко, Бойко Григорий.

В. 198. Подобчишин Кость, Каспер Йосиф, Білик Николай.

В. 202. Онуфер Наталка, Місник Параска, Федоровяк Марія, Намісняк Віхта.

В. 203. Загачевский.

В. 204. Філь Лучка.

В. 205. Петришка Мих.

В. 207. Уринич Андрей, Баневят Михаїл, Галущчик Николай, Полигайкий Николай.

В. 209. Ґінда Федор, Скоцинець Йосиф, Пикаш Йосиф, Филипчуч Петро.

В. 210. Давискіба Петро, Турчин Йосиф, Безупка Стах, Кулька Мих., Голатин Дим., Кузьма Павло, Григірчук Іван, Демуш Іван.

В. 211. Вашкевич Матрона.

В. 211. Вашкевич Мотруна.

В. 213. Взорек Марцелій, Вовчина Гриць, Степчук Іван Мишоловский Дмитро, Ґура Никола.

В. 214. Стажецька Ева, Андрейчин Пелягія.

В. 215. Демчик Василь, Капітан Андрей, Меґліс Василь, Газдик Андрей.

В. 217. Федьків Іван, Гриців Паранька, Кісіль Зуська.

В. 219. Бульбах Іван, Сушиньский Петро, Даньчук Петро, Цигинька Дмитрий, Хомич Данило.

В. 221. Сьвіщовский Василь.

В. 222. Каспярчик Василь дит.

В. 222. Качмарчик Іван, Качмарчик Василь, Качмарчик Михайло, Качмарчик Тимко, Качмарчик Стефан, Майкович Ів., Матия Олекса, Бразатос Стефан, Сливинский Едвард, Голик Николай, Маголский Венямин, Маголский Олекса, Каспуравич Йосиф, Малиновский Іван, Малиновский Адам діти, Корінець Василь, Семенюк Танасий.

В. 223. Русинко Григорий, Керась Іван.

В. 225. Колодій Василь.

В. 227. Чичина Демко, Гаванчак Іван, Ющак Михайло.

В. 229. Бриндза Василь, Ратала Іван, Вайда Андрей, Меланчук Фетько, Слоцкий Дмитро.

В. 226. Баліцкий Павло, Біндась Петро, Волошаньский Йосиф.

В. 230. Ґаваляня Елисавета, Мурин Марія, Куценда Євка Сущка Настя, Страхоцка Катерина.

В. 231. Язвиньска Катерина, Кирилюк Анна, Когут Анна, Волошин Марія, Вайнер Юстина, Гнатів Марія, Поточняк Марія.

В. 232. Шараварко Федор, Гуйван Гриць, Стратий Мих.

В. 232. Деак Андро, Деак Анна і Деак Транквина діти.